

noustessa 1,208,000 markkaan, kaupunginvaltuustokin päätti ¹⁾ hyväksyä kyseiset piirustukset ja kustannusarvion.

Entisen kansakoulutalon käyttö. Muutostöiden suorittamiseksi Kirstin-kadun kunnallisten työväenasuntojen ryhmään kuuluvassa entisessä kansakoulutalossa, johon oli tarkoituksena siirtää köyhäinhuoltolautakunnan Pengerkadun työtupa, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ merkitä v:n 1935 talousarvioon 77,200 markkaa, joita varoja kaupunginhallitus kuitenkin oikeutettiin käyttämään jo kertomusvuoden aikana.

Oman talon hankkimista ruotsinkieliselle työväenopistolle koskeva vtn Ramsayn y.m. aloite lähetettiin ³⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaasulaitoksen työpajan siirtäminen. Sitten kun II kaupunginosan korttelissa n:o 103 sijaitsevassa Kaasutehtaankadun talossa n:o 3 toiminut kaasulaitoksen työpaja oli irtisanottu kyseisen korttelin tontin luovuttamisen johdosta rakennettavan posti- ja lennätintalon ⁴⁾ paikaksi, kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ mainitun työpajan siirtämistä varten Kampin alueella oleviin rakennuksiin n:ot 9 ja 11 sekä näiden kunnostamista varten merkitä v:n 1935 talousarvioon 67,000 markan suuruisen määrärahan, jota kaasulaitos sai käyttää jo kertomusvuonna.

Ruokailuvajan rakentaminen Kyläsaaren kuormaustaikalle. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1935 talousarvioon ruokailuvajan rakentamista varten Kyläsaaren kuormaustaikalle 17,500 markan määrärahan, jota puhtaanapitolaitos sai käyttää jo kertomusvuonna.

Leijonasuojan rakentaminen Korkeasaareen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾ kiinteistölautakunnan ehdotuksen säilytys- ja näyttelysuojan rakentamisesta Korkeasaaren eläintarhan leijonia varten.

5. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat kysymykset.

Vesi- ja kaasujohtojen laskeminen Humaliston- ja Rajasaarenkatuun. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ merkitä v:n 1935 talousarvioon 250,000 markan määrärahan vesijohdon laskemista varten Savilan pumppuaseman ja Rajasaaren johtavan viemärijohtoon töiden ⁹⁾ yhteydessä Humaliston- ja Rajasaarenkadun Topeliuksenkadun ja Rajasaaren puhdistuslaitoksen väliseen osaan ja 27,000 markkaa kaasujohdon laskemiseksi niiden Topeliuksenkadun ja Sutelantien väliseen osaan samalla päättäen, että mainittuja määrärahoja saisi käyttää jo kertomusvuonna.

Kivelänkadun tasoittaminen sekä varustaminen vesi-, viemäri-, kaasu- ja sähköjohtoilta. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ Kivelänkadun kunnostamiseksi merkitä v:n 1935 talousarvioon seuraavat määrärahat, joita saisi käyttää jo kertomusvuonna: kadun tasoittamiseen 296,000 markkaa, sen viemärijohtoa varten 94,000 markkaa, vesijohtoa varten 128,000 markkaa, kaasujohtoa varten 11,000 markkaa ja sähköjohtoa varten 85,000 markkaa.

Vesi-, viemäri- ja kaasujohdon ulottaminen Kuusitiestä rakennettavaan Tilkan katusiltaan. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ merkitä v:n 1935 talousarvioon 305,000 markkaa vesijohdon vetämiseen Kuusitiestä rakennettavaan Tilkan katusiltaan, 285,000 markkaa vastaavan viemärijohtojen suorittamiseen

¹⁾ Kvsto 21 p. marrask. 28 §. — ²⁾ S:n 29 p. elok. 23 §. — ³⁾ S:n 29 p. elok. 31 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 11. — ⁵⁾ Kvsto 13 p. kesäk. 9 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. toukok. 14 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. lokak. 12 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. helmik. 17 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 72. — ¹⁰⁾ Kvsto 11 p. huhtik. 9 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. huhtik. 6 §.

sekä 46,000 markkaa kaasujohdon laskemiseen tähän katuosaan, myöntyen samalla näiden määrärahan käyttämiseen jo kertomusvuonna.

Kaasulaitoksen uuden painejohdon ja säätäjälaitoksen rakentaminen. Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä periaatteellisesti teknillisten laitosten hallituksen esityksen uuden painejohdon ja säätäjälaitoksen rakentamisesta¹⁾ hallitus merkitsi työtä varten v:n 1934 talousarvioehdotukseensa määrärahan, mutta talousarvion käsittelyssä päätettiinkin, että työn suorittaminen oli siirrettävä tuonnemmaksi. Kaasulaitos teki sittemmin asiasta uuden esityksen, mihin tutustuttuaan valtuusto päätti²⁾ merkitä v:n 1935 talousarvioon kyseistä tarkoitusta varten 2,275,000 markan suuruisen määrärahan, josta puolet saisi käyttää kertomusvuonna.

Stenbäckinkadun kunnostaminen. Kaupunginvaltuusto päätti³⁾ merkitä v:n 1935 talousarvioon 86,000 markan määrärahan Stenbäckinkadun pohjoisen jalkakäytävän Turuntien ja Topeliuksenkadun välisen osa kunnostamiseksi sekä oikeuttaa rakennustoimiston käyttämään mainittua määrärahaa ennakolta kertomusvuonna.

Sörnäisten radan yli kulkevan katusillan leventäminen. Sörnäisten radan yli kulkevan katusillan liikenteen yhä enemmän vilkastuessa⁴⁾ kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ esittää rautatiehallitukselle, että siltaa levennettäisiin 10 m eli 30 m:n levyiseksi.

Kasarmintorin uudelleenpäällystäminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁶⁾ kaupunginhallituksen aikaisemman ehdotuksen⁷⁾ Kasarmintorin uudelleenjärjestämisestä ja -päällystämisestä.

Tehtaanpuiston järjestäminen. Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾ kokonaisuudessaan hyväksyä kiinteistölautakunnan laatiman Tehtaanpuiston järjestelyehdotuksen⁹⁾, joka aikaisemmin oli hyväksytty ainoastaan mikäli se koski kirkon lähiympäristöä.

Topeliuksenpuistikon järjestely. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁰⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman suunnitelman Topeliuksenpuistikon kunnostamisesta siten, että sen kumpaankin Kammionkadun toisistaan erottamaan osaan järjestettäisiin lasten leikkikentät sekä nurmikkokaistaleita puineen, pensaineen ja kukkaryhmineen Meilahdenkadun vastaisen pään jäädessä luonnonpuistoksi.

Lietesäiliön rakentaminen Kyläsaaren puhdistuslaitokseen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹¹⁾ periaatteellisesti yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen Pääskylän- ja Suvilahdenkadun risteyksestä Kulosaarenkadulle johtavan, keväällä valmistuneen kokoojajohdon¹²⁾ likaveden kuljettamiseksi Kyläsaaren puhdistuslaitokseen tarvittavan uuden lietesäiliön rakentamisesta laitokseen. Tämän rakennustoimiston katurakennusosaston laatiman ehdotuksen mukaan säiliö rakennettaisiin erilliseksi ja lietteen lämmittämistä varten tarvittavat lämpökattilat sijoitettaisiin laboratorirakennuksen kellarikerrokseen, rakennuskustannusten noustessa 1,590,000 markkaan. Kyseiset varat merkittiin v:n 1935 talousarvioon.

1) Ks. v:n 1933 kert. s. 19. — 2) Kvsto 11 p. huhtik. 11 §. — 3) S:n 29 p. elok. 16 §. — 4) Ks. v:n 1925 kert. s. 51 ja v:n 1926 kert. s. 36. — 5) Kvsto 28 p. helmik. 15 §. — 6) S:n 23 p. toukok. 12 §. — 7) Ks. v:n 1933 kert. s. 21. — 8) Kvsto 28 p. helmik 9 §. — 9) Ks. v:n 1933 kert. s. 21. — 10) Kvsto 31 p. lokak. 10 §; ks. myös tämän kert. s. 75. — 11) Kvsto 31 p. lokak. 11 §; ks. myös tämän kert. s. 74. — 12) Ks. tämän kert. s. 27.

Kuivatusjohdon rakentaminen Mechelininkadun kokoojajohtoon. Rakennustoimiston todettua Asunto-osakeyhtiö Caloniuskatu 3:n autohallissa oleviin pohjavesikaivoihin tunkeutuvan likavesitulvan, mistä yhtiö oli tehnyt valituksen maistraatille, aiheutuvan betonisten viemäriputkien rikkoutumisesta, kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ merkitä v:n 1935 talousarvioon 75,000 markkaa kuivatusjohdon rakentamista varten XIII kaupunginosan korttelista n:o 438, missä kyseisen asunto-osakeyhtiön talo sijaitisi, Mechelininkadun kokoojajohtoon oikeuttaen rakennustoimiston jo kertomusvuonna käyttämään tätä määrärahaa.

Nikkilän sairaalan viemäriveden puhdistamo. Kaupunginvaltuusto hyväksyi²⁾ yleisten töiden lautakunnan laatiman suunnitelman Nikkilän sairaalan viemäriveden puhdistamon laajentamiseksi³⁾, jonka mukaan nykyinen puhdistamo liitettäisiin uuteen ja sitä käytettäisiin vastedeskin. Kokonaiskustannusten oli siinä laskettu nousevan 2,105,000 markkaan, ja jakautuisi niistä saostuskaivon osalle 573,000 markkaa, suodattimen osalle 1,185,000 markkaa, jälkisaostuskaivon osalle 204,000 markkaa ja lietelavan osalle 55,000 markkaa sekä viemäriin uusimiseen 68,000 markkaa ja tien siirtoon ja ympäristön tasoitukseen 20,000 markkaa.

Urheilu- ja leikkikentät. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ merkitä v:n 1935 talousarvioon Kaisaniemen läntisen urheilukentän ja sen pohjoispuolella olevan pienemmän leikkikentän kunnostamiseksi yhteensä 177,000 markan määrärahan, jota saataisiin käyttää jo kertomusvuonna.

Käpylän ravirata. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁵⁾ kiinteistölautakunnan laatiman suunnitelman erilaisia palloleikkejä varten tarkoitetun yhtenäisen ruohokentän rakentamisesta yksinkertaisine pukusuojineen ja vesijohtoineen Käpylän raviradan sisäalueelle. Arvioidut kustannukset nousivat n. 300,000 markkaan, mutta lautakunta ehdotti suunnitelman toteuttamista vaiheittain. Kyseisiä töitä varten merkittiin v:n 1935 talousarvioon 114,000 markkaa,

Vuoden 1934 vara- ja ylimääräisten töiden järjestäminen. Kaupunginhallitus lähetti kaupunginvaltuustolle selonteon työttömyystilanteesta ja ilmoitti samalla oikeuttaneensa yleisten töiden lautakunnan töiden keskeyttämättömän jatkumisen vuoksi vuoden alusta toimeenpanemaan laatimansa ohjelman pohjalla varatöitä 1,105 miehelle ja tammikuun 15 p:stä lukien lisäksi vara- ja ylimääräisiä töitä 545 miehelle. Neuvoteltuaan kaupungin yleisten töiden lautakunnan kanssa kaupunginhallitus ehdotti, että kaupungin vara- ja ylimääräisissä töissä pidettäisiin tammikuussa 1,745, helmikuussa 2,055, maaliskuussa 2,025, huhtikuussa 1,635, toukokuussa 1,110, kesäkuussa 530, heinäkuussa 560, elokuussa 870, syyskuussa 1,150, lokakuussa 1,200, marraskuussa 1,465 ja joulukuussa 1,445 miestä. Nämä työntekijät suorittaisivat yleisistä varatöistä katurakennusosaston töinä Turuntien, Toukolantien, Lauttasaaren tien, Koskelantien, Josafatinkadun, Kirstinkadun ja Kumpulantien sekä Suvilahden kokoojajohtoon työt, talorakennusosaston töinä työväenopistotalon tontin työt sekä satamarakennusosaston töinä Lauttasaaren sillan⁶⁾ työt, yleisinä satamavaratöinä Salmisaaren ja Länsisataman louhinnan ja Kyläsaaren ratapihan työt, Herttoniemen töitä satamarakennus-

¹⁾ Kvsto 13 p. kesäk. 14 §. — ²⁾ S:n 23 p. toukok. 23 §; ks. myös tämän kert. s. 74. — ³⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 17. — ⁴⁾ Kvsto 13 p. kesäk. 13 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. marrask. 15 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. s. 29 ja 53.

osaston ja katurakennusosaston töinä, ylimääräisinä vakinaisina töinä Mäkelänkadun, Paciuksenkadun, Merikadun kokoojajohdon, Katajanokan varastosuojan ja Vallilan työväenasuntojen pihamaiden työt sekä työttömyyslainan varoilla stadionin liittyvien alueiden, Rajasaaren kokoojajohdon ja puhdistuslaitoksen, Käpylän kokoojajohdon, lentokentän ja Kivelän sairaalan työt. Edellä mainittujen töiden lisäksi kaupunginhallitus puolsi leikkikentän järjestämistä Kallion paloaseman viereen kortteliin n:o 327 86,000 markaksi arvioiduin kustannuksin.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteet varaja ylimääräisten töiden toimeenpanemisesta vuoden alussa sekä edellä olevassa ohjelmassa mainitut työt, leikkikentän järjestäminen kortteliin n:o 327 mukaanluettuna, suoritettaviksi vara- ja ylimääräisinä töinä päättäen myöntää kaupunginhallituksen käytettäväksi yleisten varatöiden toimeenpanemista varten 10,000,000 markkaa ja yleisiä satamavaratöitä varten 2,000,000 markkaa vastaavia töitä varten varatuista käyttövaroistaan, ylimääräisiä vakinaisia töitä varten 4,100,000 markkaa määrärahasta Ylimääräiset työt työttömyyden johdosta kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan sekä yleisiä varatöitä varten 11,400,000 markkaa määrärahasta Yleiset varatyöt työttömyyslainan varoilla kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan²⁾). Herttoniemen töitä varten tarvittava määräraha, 9,110,000 markkaa, oli jo talousarviossa asetettu kaupunginhallituksen käytettäväksi; menoarvioon oli näitä töitä varten merkitty 7,000,000 markkaa, ja edellisestä vuodesta siirtyi n. 2,110,000 markkaa. Lisäksi valtuusto määräsi, että kesä-elokuun aikana teetettäisiin vara- ja ylimääräisiä töitä mahdollisimman vähän.

Myöhemmin valtuusto päätti³⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen toimenpiteen yleisten töiden lautakunnan oikeuttamisesta ylimääräisinä vakinaisina töinä jatkamaan Toukolan- ja Kumpulantien tasoitustöitä käyttäen tähän Merikadun kokoojajohtoa varten, jonka rakennustöitä ei vielä ollut aloitettu, tarkoitettuja varoja.

Työttömyyden jonkun verran lisääntyttyä päätettiin⁴⁾ joulukuun ajaksi lisäksi järjestää varatöitä vielä 200 sekatyöntekijälle, jolloin tulisi suoritettavaksi Koskelantien tasoittaminen, metsänraivaustyöt Puodinkylässä ja Herttoniemessä, valtaojan kaivaminen Puodinkylään, Kaivopuiston ranta-muurin rakentaminen sekä erinäisten vanhaan nurmikenttään kääntäminen. Näiden töiden kustannukset nousivat yhteensä 380,000 markkaan, mikä rahamäärä suoritettaisiin varatöitä varten kaupunginhallituksen käytettäväksi myönnettyistä varoista.

Valtio aikoi¹⁾ kertomusvuoden talvella järjestää varatöitä kaikkiaan 1,330 helsinkiläiselle, ehdoin, että kaupunki piti vara- ja ylimääräisissä töissään suunnilleen saman miesmäärän kuin edellisenä talvena.

Hietalahden sulkutelakka ja konepaja osakeyhtiön kaupungin avustuksella suoritettavia laajennustöitä¹⁾ ei vielä ollut saatu suunnitelman edellyttämässä laajuudessa käyntiin, mutta yhtiön ilmoituksen mukaan nousi työntekijäin lukumäärä tammí—helmikuun vaihteessa suunnilleen kahden kuukauden ajaksi n. 500—600:aan oltuaan siihen asti n. 300—500, ja kestäisivät työt heinäkuuhun saakka.

Erään louhimistyön suorittaminen Hietalahdessa. Kaupunginhallituksen hyväksyttyä yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen, että Hietalahden tela-

¹⁾ Kvsto 24 p. tammik. 11 §. — ²⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 33 ja tämän kert. s. 38. — ³⁾ Kvsto 5 p. jouluk. 11 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. jouluk 12 §.

kan laajennustöiden yhteydessä sen vesialueelta louhittavan pohjakallion telakka-alueen pohjoisrajasta lähtien kaupungin alueelle joutuva jatke varatyönä louhittaisiin 7 m:n syvyyteen siten, että tähän työhön helmi—maaliskuun ajaksi sijoitettaisiin 35—40 miestä ja että työhön tarvittavat varat, n. 180,000 markkaa, otettaisiin satamavaratöiden määrärahasta supistaan vastaavasti Länsisataman louhimiseen varattua määrärahaa, sekä oikeutettua yleisten töiden lautakunnan aloittamaan ehdotetun louhimistyön suorittamisen lautakunnan esittämällä tavalla, kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ hallituksen toimenpiteen.

Lauttasaaren ja Salmisaaren välisen sillan rakentaminen. Kaupunginvaltuuston päätettyä, että kaupunki rakentaisi Salmisaaren ja Lauttasaaren välisen sillan ²⁾ yleisten töiden lautakunta kaupunginhallituksen toimeksiannon johdosta laati rakentamissuunnitelman, jonka mukaan sillan keski- viiva suunnattaisiin Itämerenkadun päästä 5 m kadun keskikohdasta etelään päin Lauttasaaren rantaan suuntautuvan pääkadun keskelle. Sillan ajoradan korkein kohta tulisi olemaan suunnilleen korkeudella + 11.5 m ja nousu sillan penkereellä enintään 1 : 20 alkaen Salmisaaren ja Lauttasaaren laiturien tasolta sekä avattavan janteen ja Salmisaaren välisellä osalla samoin enintään 1 : 20 mutta muuten enintään 1 : 25. Läppäsillan aukko sijoitettaisiin 16.5 m:n päähän Salmisaaren rannasta, jolloin se olisi 95—120 m:n päässä Salmisaaren tulevasta laituriviivasta. Sillan kansi tehtäisiin puusta, mutta läppäsillan vastapaino-osan kansi rautabetonista, ja ajorata päällystettäisiin asfaltilla, jota vastoin pengerten jyrkkien osien ajoradat kivettäisiin pienillä nupukivillä ja muut osat päällystettäisiin samalla tavalla kuin niihin liittyvät kadut ja pengerten jalkakäytävät erotettaisiin ajoradasta reunakivillä ja päällystettäisiin asfaltilla sekä reunustettaisiin tukevilla rautakaiteilla. Sillan avattavan janteen molemmille puolille rakennettaisiin tarpeelliset johteet. Kyseisen rakennussuunnitelman valtuusto hyväksyi ³⁾ siten muutettuna, että ajoradan leveys 6 m:n sijasta määrättiin 6.4 m:ksi ja kummankin jalkakäytävän leveys 1.5 m:n sijasta 1.4 m:ksi eli siis koko sillan leveys 9.2 m:ksi.

Valtuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1935 talousarvioon Kone- ja siltarakennus osakeyhtiön urakalla suoritettavia Lauttasaaren ja Salmisaaren välisen sillan rautarakenteita varten 5,378,000 markan määrärahan, mistä yleisten töiden lautakunta kertomusvuonna saisi käyttää 1,882,300 markkaa. Sillanrakennustyön kokonaiskustannukset oli arvioitu 10,578,000 markaksi, josta siis 5,200,000 markkaa tulisi alusrakenteiden ⁵⁾ osalle.

Kaupungin ja Munkkiniemen alueet yhdistävä silta. Uudenmaan läänin maaherran tiedusteltua Helsingin kaupungilta Munkkiniemen yhdyskunnan hallintolautakunnan anomuksen johdosta, että hän velvoittaisi asianomaiset kunnossapitovelvolliset korjaamaan kaupungin ja Munkkiniemen tiellä, joka jälkeensä hankitun selvityksen mukaan ei ollut luonteeltaan kunnantie eikä kuulunut mihinkään tielaisissa mainittuun tieluokkaan, olevan sillan sekä määräisi sen jatkuvien korjauskustannusten jaon, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ annettavassa lausunnossaan ilmoittaa, että kaupunki ei katsonut olevansa velvollinen osallistumaan sillan korjauskustannuksiin, mutta että se kohtuussyistä suostuisi tällä kertaa suorittamaan niistä puolet, kuitenkin

¹⁾ Kvsto 28 p. helmik. 16 §. — ²⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 25. — ³⁾ Kvsto 2 p. toukok. 8 §; vrt. myös tämän kert. s. 27. — ⁴⁾ Kvsto 13 p. kesäk. 25 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 124. — ⁶⁾ Kvsto 11 p. huhtik. 16 §.

enintään 10,000 markkaa, sekä esittää tie- ja vesirakennushallitukselle, että sen mielestä asian yhteydessä esitetty kokonaan uuden sillan rakentaminen toiseen paikkaan saisi jäädä sillensä siksi kuin kysymys uuden maantien rakentamisesta Pikku-Huopalahden poikki tulisi ajankohtaiseksi.

Sillan korjaustöiden tultua loppuunsaoritetuiksi kaikkiaan 30,182: 45 markan työkustannuksin valtuusto myönsi¹⁾ sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan tarkoitukseen lupaamansa suurimman määrän, 10,000 markkaa.

*Kulosaaren siltä*²⁾. Kulosaaren sillan siltamaksujen kannannan siirtämiseksi sillan kumpaankin päähän nopeamman ja tehoisamman kannannan aikaansaamiseksi eri suuntaista liikennettä silmälläpitäen, kaupunginvaltuusto päätti³⁾ hyväksyä suunnitelman uuden kannantakojun rakentamisesta sillan kaupungin puoleiseen päähän sekä asfalttikäytävän teettämisestä jalkakuliikenteen helpottamiseksi sillan ja rautatienylikäytävän väliin, minkä töiden kustannukset arvioitiin yhteensä 30,000 markaksi. Rakennustoimisto oikeutettiin suorittamaan työt jo kertomusvuonna, ollen edellä mainitun suuruinen kertakaikkinen määräraha sekä 79,000 markan vuotuinen lisäys sillan käyttökustannuksia, kuten uusien vartijain palkkoja, kojun kalustoa y. m. tarpeita varten, huomioitava v:n 1935 talousarviossa.

Degerön—Herttoniemen sillan uudelleenrakentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ Uudenmaan läänin maaherran siltä Degerön—Herttoniemen sillan uudelleenrakentamisen suhteen pyytämässä lausunnossa huomauttaa, ettei kaupunki ollut velvollinen osallistumaan tämän Helsingin maalaiskunnassa sijaitsevan, kaupunkia hyvin vähän hyödyttävän sillan rakennuskustannuksiin, mutta ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, että silta rakennettiin uudelleen nykyiselle paikalleen tai sen välittömään läheisyyteen.

Vantaanjoen rautatiesilta. Valtioneuvosto suostui helmikuun 8 p:nä kaupunginhallituksen esitykseen Vantaanjoen rautatiesillan perustuksien rakentamista kahdelle raiteelle koskevan ehdon poistamisesta⁵⁾ Oulunkylän—Viikin—Herttoniemen radan toimiluvasta. Uudenmaan läänin maaherran annettua luvan sillan rakentamiseen oli ryhdytty sen rakennussuunnitelman laatimiseen syntyen vaihtoehtoja tällöin kaikkiaan neljä, joista kolmannen mukaisesti rautatiehallitus sittemmin ilmoitti hyväksyvänsä sillanrakennustyön suoritettavaksi siten, että silta rakennettaisiin viisijänteiseksi jännevälin ollessa $2 \times 18 + 54 + 2 \times 18$ m. Maatuet ja välipilarit perustettaisiin betonipaalukselle valetuille betonilaatoille; maatukien taakse oli suunniteltu maanpaineen poistava puupaalutus. Tämän suunnitelman kustannusarvio päättyi 150 m:n pituiselle rataosalle laskettuna 4,700,000 markkaan. Tämän jälkeen valtuusto hyväksyi⁶⁾ kyseisen sillan rakentamisen yksiraiteiseksi edellä selostetun suunnitelman mukaisesti päättäen samalla, että sillan perustukset oli rakennettava yhdelle raiteelle.

Helsingin—Pitäjänmäen maantien mutkain oikaiseminen. Tie- ja vesirakennushallitus pyysi kaupungilta tieasetuksen 15 §:n edellyttämää lausuntoa laadittutettuaan kaksi vaihtoehtoista tiesuuntaa käsittävän suunnitelman, joka koski Helsingin—Pitäjänmäen maantiellä Haagan kauppalan ja Huopalahden kunnan alueella olevain mutkain oikaisemista, tiedustellen samalla, jatkaisiko kaupunki Tilkan sairaalan luona keskeytyneenä olevan katutyön suorittamista sekä huomautti lisäksi, että kyseisen, suunnitellulla maantiellä n. 1.1 km Tilkan sairaalasta pohjoiseen oleva jyrkkä mutka olisi

¹⁾ Kvsto 19 p. syysk. 21 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 41 ja 137. — ³⁾ Kvsto 5 p. jouluk. 9 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. kesäk. 9 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 129. — ⁶⁾ Kvsto 5 p. jouluk. 10 §.

oikaistava tai ainakin pyöristettävä tie kääntymään pidemmällä säteellä kuin mitä laadittu asemakaava edellytti.

Tällöin kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ annettavassa lausunnossaan, kuten samantapaisia kysymyksiä aikaisemminkin ratkaistessaan ²⁾, edellytyksin, että valtio toteutti Helsingin—Pitäjänmäen maantien oikaisemisen Haagan kauppalan ja Huopalahden kunnan osalta kahden vuoden kuluessa, sitoutua samassa ajassa rakentamaan tähän tiehen liittyvän maantienjatkeen kaupungin omistamilla mailla kaupungin alueella ja Bölen tilan osalla Huopalahden kunnassa. Turuntien suunnan muuttamista n. s. Reijolan alueella ei kaupungilla ollut syytä puoltaa, mutta aikaisemmin laadittua tiesuunnitelmaa voitaisiin muuttaa siten, että tie siinä kohdassa, missä se nykyisten ehdotusten mukaisesti kääntyi 30 m:n säteellä luoteeseen päin, pyöristettäisiin kääntymään 60 m:n säteellä. Tie- ja vesirakennushallituksen valtion suorittavasta tienoikaisusta laadituttamista vaihtoehdoista valtuusto päätti ilmoittaa asettavansa etusijalle numerolla II merkityn, jonka mukaisesti Helsingin—Pitäjänmäen maantie kulkisi Haagan kauppalan rajalta eräiltä osin Ulkoympyrä nimistä katua pitkin suoraan Turuntielle; suunnitelmaa ei kuitenkaan liikennenäkökohtia silmälläpitäen voitu pitää täysin onnistuneena, sillä joskin se aikaansaisi liikenneoloihin huomattavan parannuksen, ei se lopullisesti ratkaisisi kysymystä pohjoisesta ja lännestä tulevan liikenteen johtamisesta kaupunkiin.

Erinäisten teiden kunnossapito. Maaherran tiedusteltua, oliko kaupunki edelleenkin halukas vastaamaan Kulosaaren—Puodinkylän tien kunnossapidosta Kulosaaren asemakaavoitetun alueen itärajan ja Herttoniemen radan ylikäytävän väliseltä osalta, jotta mainittu tienosa voitaisiin julistaa kunnantiekksi, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ maaherralle annettavassa lausunnossaan ehdottaa, että kysymys edellä mainitun tienjakson julistamisesta kunnantiekksi saisi raueta, koska sen kunnossapidon lopullinen järjestely tulisi tapahtumaan vasta silloin kun Helsingin—Porvoon uuden tien kunnossapitokysymys oli lopullisesti järjestetty, ja voisi kaupunki toistaiseksi edelleen huolehtia tien ylläpidosta. Samassa yhteydessä valtuusto päätti esittää tie- ja vesirakennushallitukselle, että samalla kun Helsingin—Porvoon tien ylläpitokysymys ratkaistiin ja tie julistettiin maantiekksi, Hevossalmen—Degerön—Viikin tie Degerön ja mantereen välisestä salmesta pohjoiseen hiljattain kunnostettuna myös julistettaisiin maantiekksi.

Tuomarinkylän tien julistaminen maantiekksi. Helsingin—Tuomarinkylän—Hyrylän maantiestä ⁴⁾ kaupungin rakennettavaksi langenneen tienjakson, Vantaanjoen ja kaupungin rajan välisen Tuomarinkylän tien osan, valmistuttua, kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ tehdä tie- ja vesirakennushallitukselle esityksen sen julistamisesta maantiekksi kaupungin rajaan saakka sekä tarjoutua kohtuullisesta urakkakorvauksesta toistaiseksi huolehtimaan mainitun maantienjatkeen kunnossapidosta, peläten, ettei valtio asianmukaisesti hoitaisi kaupungin asfaltoitua tietä, koska ylläpitokustannukset ainakin alkuvuosina tulisivat olemaan suuremmat kuin tavallisen maantien.

Eräiden kaupungin pohjoispuolelta ostettujen maa-alueiden viljeleminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan ehdotuksen Aktiebolaget parkstad — Vanda — puistokylä osakeyhtiöltä, tehtailija V. Långilta ja maanviljelysneuvos J. Kavaleffilta ostettujen maa-alueiden ⁷⁾

¹⁾ Kvsto 23 p. toukok. 6 §. — ²⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 35 ja v:n 1933 kert. s. 23. —

³⁾ Kvsto 14 p. maalisk. 6 §. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1932 kert. s. 33. — ⁵⁾ Kvsto 14 p. maalisk. 7 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. toukok. 9 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 7.

ottamisesta kaupungin viljelykseen, siten että ensimmäinen välittömästi jatkaisi toimintaansa, toinen voitaisiin yhdistää Pukinmäen tilaryhmään, mutta suuri osa sitä olisi luultavasti toistaiseksi varattava lentokenttää varten, ja kolmannen hoidon rahoitukseen käytettäisiin kertomusvuonna nettobudjettia oikeuttaen kiinteistölautakunta tarkoitus tarten saamaan ennakolta kaupunginkassasta enintään 400,000 markan suuruinen määräraha.

Uunisaarten uimalaitos. Kaupunginhallituksen asettaman komitean¹⁾ laatimassaan mietinnössä käsittelemän kysymyksen uuden uimalaitoksen rakentamisesta Uunisaarille kaupunginvaltuusto palautti²⁾ hallitukseen liikenteen järjestelyn suhteen edelleen välisteltäväksi.

Satamalautakunnan annettua tämän johdosta lausuntonsa valtuusto päätti³⁾ hyväksyä komitean ehdotuksen uuden uimalaitoksen sijoittamisesta Uunisaarille⁴⁾, ottaen huomioon, että liikenne uimalaitokseen oli järjestettävä lautakunnan lausunnon toisen vaihtoehdon mukaisesti moottoriveneellä Neitsytpolun kohdalta Uunisaarille. Tätä tarkoitusta varten valtuusto päätti merkitä v:n 1935 talousarvioon 480,000 markan suuruisen määrärahan oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Muuttaen täten hieman Uunisaarten uimalaitoksen töiden suorittamisjärjestystä hyväksyttiin⁵⁾ laitoksen kertomusvuoden työohjelmaan hiekkarannan kunnostaminen, vesijohdon rakentaminen ja aidan siirtäminen; v:n 1935 talousarvioon merkittiin tarkoitusta varten 137,000 markan määräraha, josta kaupunginhallitus sai oikeuden kertomusvuonna käyttää 79,000 markkaa. Kun kaikki edellä mainitut työt valmistuivat niin hyvissä ajoin että laitos voitiin avata jo heinäkuun 1 p:nä, päätettiin⁶⁾ sittemmin oikeuttaa kaupunginhallitus käyttämään kertomusvuonna ennakolta myöskin tarkoitukseen varattujen varain jäännöserä, 58,000 markkaa.

Mustikkamaan kansanpuiston uimarannan itäpuolen hiekoittamista varten kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ merkitä v:n 1935 talousarvioon 71,000 markan suuruisen määrärahan, oikeuttaen kiinteistölautakunnan käyttämään sen jo kertomusvuonna.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Kaupungin vuoden 1933 tilit ja tilinpäätös. Kaupungin v:n 1933 tilinpäätöksen yhdistelmä oli seuraava:

Menot.

Määrärahat talousarvion mukaan	Smk 601,528,640: —
Määrärahaain ylitykset	» 15,401,040: 35
Tulovajaukset	» 5,458,854: 83
	<hr/>
	Yhteensä Smk 622,388,535: 18
Säästyneet lainavarat	Smk 506,589: 80
Tilierotus v:een 1934, säästö	» 95,170,620: 36
	<hr/>
	Yhteensä Smk 718,065,745: 34

¹⁾ Ks. v:n 1931 kert. s. 268. — ²⁾ Kvsto 14 p. maalisk. 8 §. — ³⁾ S:n 11 p. huhtik. 7 §. — ⁴⁾ Vrt. myös tämän kert. s. 21. — ⁵⁾ Kvsto 23 p. toukok. 18 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. jouluk. 9 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. kesäk. 16 §.